

Brukerorganisasjonenes medvirkning i utforming av NCD-strategien

Forfattere

Anniken Remseth

Anne Mette Liavaag

Lena Bjørge Waage

Bakgrunn

Stadig flere får sin livskvalitet redusert og dør som en følge av sykdommer knyttet til hjerte- og karlidelser, diabetes, kroniske lungesykdommer og kreft (NCD-sykdommer¹). For å møte denne utfordringen ønsker regjeringen en kollektiv og offensiv satsing på forebygging, diagnostisering, behandling og rehabilitering av disse sykdommene. Arbeidet skal gjøres på tvers av sektorer og forvaltningsnivå, og gjennom samarbeid mellom offentlig, privat og frivillig sektor.

For å utforme NCD-strategien som ble lansert høsten 2013, ble Nasjonalforeningen for folkehelsen, Kreftforeningen, Diabetesforbundet og Landsforeningen for hjerte- og lungesykdom invitert til å medvirke i prosessen. Forskning viser at politikk som legger til rette for medvirkning av et bredt spekter av aktører, kan føre til en større grad av tilslutning rundt det som planlegges. Derimot vil graden av medvirkningen og om den er reell gjenspeiles i aksepten og legitimiteten til planlegger, prosessen og de ferdige plandokumentene.

Mål og metode

Målet med oppgaven har vært å undersøke i hvilken grad NCD-strategien er basert på medvirkning fra brukerorganisasjonene, og hvordan medvirkningen påvirker legitimiteten til strategien.

Studien benytter seg av en kvalitativ tilnærming som inkluderer fire semi-strukturerte intervjuer med nøkkelpersoner fra de fire sentrale frivillige organisasjonene.

Resultater

Studien viser at myndighetene la til rette for stor grad av medvirkning i forbindelse med utforming av NCD-strategien. De fire brukerorganisasjonene ble aktive medvirkere i møter hvor de fikk argumentere og diskutere seg fram til et felles utfordringsbilde og målsettinger. Dette illustrerer en form for partnerskap der aksept og tillit mellom aktørene har fått utvikle seg og bygge opp under legitimiteten til NCD-strategien. Derimot viser funnene også en prosess med preg av tidsknapphet der en stor del av strategiens faktainformasjon om de ulike sykdomsgruppene, baserte seg på avskrifter av tildelt informasjon fra brukerorganisasjonene. Videre stanset oppfølgingen av NCD-strategien opp etter regjeringsskiftet i fjor.

Konklusjon

Som sentrale påvirkere, pådrivere og bidragsyttere kan de fire brukerorganisasjonene være med å sikre en offensiv politikk mot NCD-sykdommene. Det er likevel samspillet mellom legitimiteten til organisasjonene og myndighetene som skaper makt og kraft til å gjøre en forskjell. Betydningen og utfallet av NCD-strategien er helt avhengig av politisk aksept og vilje til å følge den opp.

Noter:

¹ NCD er en forkortelse for *Noncommunicable Chronic Diseases*, ikke smittsomme sykdommer på norsk.